Ročník 2010

SBÍRKA ZÁKONŮ

ČESKÁ REPUBLIKA

Částka 151 **Rozeslána dne 31. prosince 2010** **Cena Kč 27,–**

OBSAH:

434. Vyhláška, kterou se mění vyhláška č. 383/2009 Sb., o účetních záznamech v technické formě vybraných účetních jednotek a jejich předávání do centrálního systému účetních informací státu a o požadavcích na technické a smíšené formy účetních záznamů (technická vyhláška o účetních záznamech)

435. Vyhláška, kterou se mění vyhláška č. 410/2009 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů, pro některé vybrané účetní jednotky

436. Vyhláška, kterou se mění vyhláška č. 108/2005 Sb., o školských výchovných a ubytovacích zařízeních a školských účelových zařízeních

437. Sdělení Ministerstva vnitra o vyhlášení nových voleb do zastupitelstev obcí

438. Sdělení Energetického regulačního úřadu o výši nákladů na úhradu vícenákladů spojených s podporou elektřiny z obnovitelných zdrojů hrazených provozovateli přenosové soustavy nebo provozovateli regionální distribuční soustavy formou dotace z prostředků státního rozpočtu

439. Sdělení Ústavního soudu o přijetí stanoviska pléna Ústavního soudu ze dne 30. listopadu 2010 sp. zn. Pl. ÚS-st. 30/10 k úkonům podle § 114 zákona č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním (trestní řád), ve znění pozdějších předpisů, spočívajícím v sejmutí pachové stopy, odebrání vzorku vlasů a bukálního stěru

434

VYHLÁŠKA

ze dne 23. prosince 2010,

kterou se mění vyhláška č. 383/2009 Sb., o účetních záznamech v technické formě vybraných účetních jednotek a jejich předávání do centrálního systému účetních informací státu a o požadavcích na technické a smíšené formy účetních záznamů (technická vyhláška o účetních záznamech)

Ministerstvo financí stanoví podle § 37b odst. 1 zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění zákona č. 304/2008 Sb., k provedení § 4 odst. 8 a § 23b:

Čl. I

Vyhláška č. 383/2009 Sb., o účetních záznamech v technické formě vybraných účetních jednotek a jejich předávání do centrálního systému účetních informací státu a o požadavcích na technické a smíšené formy účetních záznamů (technická vyhláška o účetních záznamech), se mění takto:

1. V § 5 se na konci odstavce 1 doplňuje věta „Pomocný konsolidační přehled k účetní závěrce, Výkaz majetku a závazků za dílčí konsolidační celek státu, Výkaz nákladů a výnosů za dílčí konsolidační celek státu, Výkaz peněžních toků za dílčí konsolidační celek státu, Přílohu účetního výkazu za dílčí konsolidační celek státu a Pomocný konsolidační přehled za dílčí konsolidační celek státu předávají vybrané účetní jednotky poprvé za účetní období roku 2012, a to ve stavu k 31. prosinci roku 2012.“.

2. Příloha č. 3 zní:

„Příloha č. 3 k vyhlášce č. 383/2009 Sb.

Termíny pro předávání konsolidačních účetních záznamů

Číslo výkazu	Název účetního záznamu	Četnost předávání účetního záznamu
1	**Rozvaha**	**čtvrtletně** - ve stavu k 31. 3., 30. 6., 30. 9. - mezitímní účetní závěrka, a to do 25. dne následujícího měsíce a **ročně,** tj. ve stavu k 31. 12. - řádná účetní závěrka, a to do 20. 2. následujícího roku, zdravotní pojišťovny: **čtvrtletně** – ve stavu k 31. 3., 30. 6., 30. 9. – mezitímní účetní závěrka, a to do 60. dne od konce vykazovaného období, a **ročně**, tj. ve stavu k 31. 12. – řádná účetní závěrka, a to do 28. 2. následujícího roku
2	**Výkaz zisku a ztráty**	**čtvrtletně** - ve stavu k 31. 3., 30. 6., 30. 9. - mezitímní účetní závěrka, a to do 25. dne následujícího měsíce a **ročně,** tj. ve stavu k 31. 12. - řádná účetní závěrka, a to do 20. 2. následujícího roku, zdravotní pojišťovny: **čtvrtletně** – ve stavu k 31. 3., 30. 6., 30. 9.

		– mezitímní účetní závěrka, a to do 60. dne od konce vykazovaného období, a **ročně**, tj. ve stavu k 31. 12. – řádná účetní závěrka, a to do 28. 2. následujícího roku
3	**Přehled o peněžních tocích a o změnách vlastního kapitálu**	**ročně,** tj. ve stavu k 31. 12. - řádná účetní závěrka, a to do 20. 2. následujícího roku, zdravotní pojišťovny: **ročně**, tj. ve stavu k 31. 12. – řádná účetní závěrka, a to do 28. 2. následujícího roku
4	**Příloha**	**čtvrtletně** - ve stavu k 31. 3., 30. 6., 30.9. - mezitímní účetní závěrka, a to 25. dne následujícího měsíce a **ročně,** tj. ve stavu k 31. 12. - řádná účetní závěrka, a to do 20. 2. následujícího roku, zdravotní pojišťovny: **čtvrtletně** – ve stavu k 31. 3., 30. 6., 30. 9. – mezitímní účetní závěrka, a to do 60. dne od konce vykazovaného období, a **ročně**, tj. ve stavu k 31. 12. – řádná účetní závěrka, a to do 28. 2. následujícího roku
5	**Pomocný konsolidační přehled k účetní závěrce**	**ročně,** tj. ve stavu k 31. 12., a to do 31. 3. následujícího roku
6	**Výkaz majetku a závazků za dílčí konsolidační celek státu**	**ročně,** tj. ve stavu k 31. 12., a to do 30. 4. následujícího roku
7	**Výkaz nákladů a výnosů za dílčí konsolidační celek státu**	**ročně,** tj. ve stavu k 31. 12., a to do 30. 4. následujícího roku
8	**Výkaz peněžních toků za dílčí konsolidační celek státu**	**ročně,** tj. ve stavu k 31. 12., a to do 30. 4. následujícího roku
9	**Příloha účetního výkazu za dílčí konsolidační celek státu**	**ročně,** tj. ve stavu k 31. 12., a to do 30. 4. následujícího roku
10	**Pomocný konsolidační přehled za dílčí konsolidační celek státu**	**ročně,** tj. ve stavu k 31. 12., a to do 30. 4. následujícího roku

“.

Čl. II

Společná a přechodná ustanovení

1. Vybrané účetní jednotky ode dne účinnosti této vyhlášky nepoužijí ustanovení § 44 odst. 4 vyhlášky č. 383/2009 Sb.

2. Vybrané účetní jednotky uvedené v § 5 odst. 2 vyhlášky č. 383/2009 Sb. nesestavují a nepředávají do centrálního systému účetních informací státu operativní účetní záznamy ve stavu k 31. prosinci 2010.

3. Vybrané účetní jednotky postupují podle přílohy č. 3 vyhlášky č. 383/2009 Sb., ve znění této vyhlášky, poprvé při předávání konsolidačních účetních záznamů číslo 1 až 4 ve stavu ke dni 31. prosince 2010.

Čl. III

Účinnost

Tato vyhláška nabývá účinnosti dnem jejího vyhlášení.

Ministr:

Ing. **Kalousek** v. r.

435

VYHLÁŠKA

ze dne 23. prosince 2010,

kterou se mění vyhláška č. 410/2009 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů, pro některé vybrané účetní jednotky

Ministerstvo financí stanoví podle § 37b odst. 1 zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění zákona č. 304/2008 Sb., k provedení § 4 odst. 8 a § 24 odst. 5:

Čl. I

Vyhláška č. 410/2009 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů, pro některé vybrané účetní jednotky, se mění takto:

1. V § 3 odst. 5 se slova „v tisících Kč" nahrazují slovy „v Kč, s přesností na dvě desetinná místa" a věta druhá včetně poznámky pod čarou č. 9 se zrušuje.

2. V § 10 se na konci odstavce 3 tečka nahrazuje čárkou a doplňují se slova „s výjimkou utajovaných informací, které vzhledem k jejich obsahu není možné zobrazit v účetní závěrce. V případě utajovaných informací, které vzhledem k jejich obsahu není možné zobrazit v účetní závěrce, účetní jednotka neposkytuje ani vysvětlující a doplňující informace v příloze.".

3. V § 22 odstavec 4 včetně poznámky pod čarou č. 28 zní:

„(4) Položka

a) „B.II.16. Pohledávky za ústředními rozpočty" obsahuje zejména pohledávky z titulu dotací, grantů, příspěvků, subvencí, dávek, nenávratných finančních výpomocí, podpor či peněžních darů, a to za účetními jednotkami, které jsou organizačními složkami státu, jimi zřízenými příspěvkovými organizacemi a státními fondy včetně Pozemkového fondu České republiky,

b) „B.II.17. Pohledávky za územními rozpočty" obsahuje zejména pohledávky z titulu dotací, grantů, příspěvků, subvencí, dávek, nenávratných finančních výpomocí, podpor či peněžních darů, a to za účetními jednotkami, které jsou kraji, obcemi, dobrovolnými svazky obcí, jimi zřízenými příspěvkovými organizacemi a regionálními radami regionů soudržnosti,

c) „B.II.18. Pohledávky za účastníky sdružení" obsahuje pohledávky za účastníky sdružení bez právní subjektivity[28]).

[28]) § 829 a násl. občanského zákoníku.".

4. V § 23 odst. 2 se slovo „dotace" nahrazuje slovem „transfery".

5. V § 26 odst. 1 se slovo „dotací" nahrazuje slovem „transferů".

6. V § 26 odst. 2 písm. a) se slova „nebo předaný dlouhodobý majetek, přírůstky nebo úbytky darovaného dlouhodobého majetku a přírůstky nebo úbytky oběžných aktiv" nahrazují slovy „ , bezúplatně přešlý nebo předaný dlouhodobý majetek, s výjimkou úbytků darovaného dlouhodobého majetku, a přírůstky nebo úbytky dlouhodobého majetku z důvodu změny příslušnosti k hospodaření nebo z důvodu svěření podle jiných právních předpisů, jestliže se nevykazují na ostatních položkách vlastního kapitálu, a v případě organizačních složek státu přijaté dotace určené na pořízení dlouhodobého majetku podle jiných právních předpisů".

7. V § 26 odst. 2 písm. c) se slovo „Dotace" nahrazuje slovem „Transfery" a za slovo „obsahuje" se vkládají slova „zejména přijaté".

8. V § 26 odst. 2 se na konci textu písmene c) doplňují slova „a to u některých vybraných účetních jednotek s výjimkou organizačních složek státu,".

9. V § 26 odst. 2 písm. d) se za slovo „obsahuje" vkládají slova „u organizačních složek státu".

10. V § 32 se vkládá nový odstavec 5, který zní:

„(5) Položka

a) „D.IV.21. Závazky k ústředním rozpočtům" obsahuje zejména závazky z titulu dotací, grantů, příspěvků, subvencí, dávek, nenávratných finančních výpomocí, podpor či peněžních darů vůči účetním jednotkám, které jsou organizačními složkami státu, jimi zřízenými příspěvkovými organizacemi a státními fondy včetně Pozemkového fondu České republiky,

b) „D.IV.22. Závazky k územním rozpočtům" obsahuje zejména závazky z titulu dotací, grantů, příspěvků, subvencí, dávek, nenávratných finančních výpomocí, podpor či peněžních darů vůči účet-

ním jednotkám, které jsou kraji, obcemi, dobrovolnými svazky obcí a jimi zřízenými příspěvkovými organizacemi a regionálními radami regionů soudržnosti.“.

Dosavadní odstavce 5 až 8 se označují jako odstavce 6 až 9.

11. V § 33 odst. 4 písm. c) se slova „při bezúplatném předání majetku“ nahrazují slovy „z titulu bezúplatného předání majetku s výjimkou peněžních prostředků“.

12. § 35 včetně nadpisu zní:

„§ 35

Náklady na transfery

Položka

a) „A.III.1. Náklady ústředních rozpočtů na transfery“ obsahuje u organizačních složek státu, jimi zřízených příspěvkových organizací a státních fondů včetně Pozemkového fondu České republiky zejména náklady z titulu dotací, příspěvků, subvencí, dávek, nenávratných finančních výpomocí, podpor či peněžních darů, a to bez ohledu na účel jejich poskytnutí,

b) „A.III.2. Náklady územních rozpočtů na transfery“ obsahuje u krajů, obcí, dobrovolných svazků obcí, jimi zřízených příspěvkových organizací a u regionálních rad regionů soudržnosti zejména náklady z titulu dotací, příspěvků, subvencí, dávek, nenávratných finančních výpomocí, podpor či peněžních darů, a to bez ohledu na účel jejich poskytnutí.“.

13. § 40 včetně nadpisu zní:

„§ 40

Výnosy z transferů

Položka

a) „B.IV.1. Výnosy ústředních rozpočtů z transferů“ obsahuje u organizačních složek státu, jimi zřízených příspěvkových organizací a státních fondů včetně Pozemkového fondu České republiky zejména výnosy z titulu dotací, příspěvků, subvencí, dávek, nenávratných finančních výpomocí, podpor či peněžních darů, s výjimkou daní, poplatků a jiných obdobných dávek, a to bez ohledu na účel jejich poskytnutí,

b) „B.IV.2. Výnosy územních rozpočtů z transferů“ obsahuje u krajů, obcí, dobrovolných svazků obcí, jimi zřízených příspěvkových organizací a u regionálních rad regionů soudržnosti zejména výnosy z titulu dotací, příspěvků, subvencí, dávek, nenávratných finančních výpomocí, podpor či peněžních darů, s výjimkou daní, poplatků a jiných obdobných dávek, a to bez ohledu na účel jejich poskytnutí.“.

14. V § 65 odst. 3 se za slovo „nevytvářejí“ vkládají slova „u drobného dlouhodobého majetku a“.

15. V § 65 se doplňuje odstavec 9, který zní:

„(9) První použití metody tvorby a použití opravných položek, s výjimkou tvorby opravných položek u pohledávek, provedou účetní jednotky poprvé v účetní závěrce sestavované k 31. prosinci 2011 tak, že promítnou do účetnictví k 31. prosinci 2011 hodnotu opravných položek, kromě opravných položek k pohledávkám, jako oceňovací rozdíl při změně metody.“.

16. V § 66 se doplňuje odstavec 9, který zní:

„(9) První použití metody odpisování dlouhodobého majetku provedou účetní jednotky poprvé v účetní závěrce sestavované k 31. prosinci 2011. Při tomto prvním použití metody odpisování dlouhodobého majetku účetní jednotky nezobrazují náklady související s odpisováním tohoto majetku v účetním období roku 2011 a promítnou do účetnictví k 31. prosinci 2011 hodnotu oprávek k odpisovanému dlouhodobému majetku jako oceňovací rozdíl při změně metody.“.

17. V záhlaví příloh č. 1 až 6 k vyhlášce č. 410/2009 Sb. se slova „(v tis. Kč)“ nahrazují slovy „(v Kč, s přesností na dvě desetinná místa)“.

18. V příloze č. 1 – Rozvaha se v názvu položky B.II.16. slova „státním rozpočtem“ nahrazují slovy „ústředními rozpočty“, v názvu položky B.II.17. se slova „rozpočtem územních samosprávných celků“ nahrazují slovy „územními rozpočty“, v názvu položky B.II.24. se slovo „dotace“ nahrazuje slovem „transfery“, v názvu položky C.I.3. se slovo „dotace“ nahrazuje slovem „transfery“, v názvu položky D.IV.21. se slova „ke státnímu rozpočtu“ nahrazují slovy „k ústředním rozpočtům“, v názvu položky D.IV.22. se slova „rozpočtům územních samosprávných celků“ nahrazují slovy „územním rozpočtům“, v názvu položky D.IV.30. se slovo „dotace“ nahrazuje slovem „transfery“.

19. V příloze č. 2 – Výkaz zisku a ztráty se v názvu položky A.III. slova „nezpochybnitelné nároky na prostředky státního rozpočtu, rozpočtů územních samosprávných celků a státních fondů“ nahrazují slovem „transfery“, v názvu položky A.III.1. se slova „na nároky na prostředky státního rozpočtu“ nahrazují slovy „ústředních rozpočtů na transfery“, v názvu po-

ložky A.III.2. se slova „na nároky na prostředky rozpočtů územních samosprávných celků“ nahrazují slovy „územních rozpočtů na transfery“ a položky „A.III.3. Náklady na nároky na prostředky státních fondů“ a „A.III.4. Náklady na ostatní nároky“ se zrušují.

20. V příloze č. 2 – Výkaz zisku a ztráty se v názvu položky B.IV. slova „nezpochybnitelných nároků na prostředky státního rozpočtu, rozpočtů územních samosprávných celků a státních fondů“ nahrazují slovem „transferů“, v názvu položky B.IV.1. slova „z nároků na prostředky státního rozpočtu“ nahrazují slovy „ústředních rozpočtů z transferů“, v názvu položky B.IV.2. se slova „z nároků na prostředky rozpočtů územních samosprávných celků“ nahrazují slovy „územních rozpočtů na transfery“ a položky „B.IV.3. Výnosy z nároků na prostředky státních fondů“ a „B.IV.4. Výnosy z ostatních nároků“ se zrušují.

21. V příloze č. 7 se syntetické účty „155 – Opravné položky drobnému dlouhodobému nehmotnému majetku“ a „166 – Opravné položky k drobnému dlouhodobému hmotnému majetku“ zrušují, v syntetickém účtu 346 se slova „státním rozpočtem“ nahrazují slovy „ústředními rozpočty“, v syntetickém účtu 347 se slova „ke státnímu rozpočtu“ nahrazují slovy „k ústředním rozpočtům“, v syntetickém účtu 348 se slova „rozpočtem územních samosprávných celků“ nahrazují slovy „územními rozpočty“, v syntetickém účtu 349 se slova „rozpočtům územních samosprávných celků“ nahrazují slovy „územním rozpočtům“, v názvu syntetických účtů 373 a 374 se slovo „dotace“ nahrazuje slovem „transfery“, v názvu syntetického účtu 403 se slovo „Dotace“ nahrazuje slovem „Transfery“.

22. V příloze č. 7 se v názvu účtové skupiny 57 slova „nároky na prostředky státního rozpočtu, rozpočtů územních samosprávných celků a státních fondů“ nahrazují slovem „transfery“, v názvu syntetického účtu 571 se slova „na nároky na prostředky státního rozpočtu“ nahrazují slovy „ústředních rozpočtů na transfery“, v názvu syntetického účtu 572 se slova „na nároky na prostředky rozpočtů územních samosprávných celků“ nahrazují slovy „územních rozpočtů na transfery“, syntetické účty „573 – Náklady na nároky na prostředky státních fondů“ a „574 – Náklady na ostatní nároky“ se zrušují.

23. V příloze č. 7 se v názvu účtové skupiny 67 slova „nároků na prostředky státního rozpočtu, rozpočtů územních samosprávných celků a státních fondů“ nahrazují slovem „transferů“, v názvu syntetického účtu 671 se slova „z nároků na prostředky státního rozpočtu“ nahrazují slovy „ústředních rozpočtů z transferů“, v názvu syntetického účtu 672 se slova „z nároků na prostředky rozpočtů územních samosprávných celků“ nahrazují slovy „územních rozpočtů z transferů“, syntetické účty „673 – Výnosy z nároků na prostředky státních fondů“ a „674 – Výnosy z ostatních nároků“ se zrušují.

Čl. II
Přechodná ustanovení

1. Ustanovení této vyhlášky použijí účetní jednotky poprvé v účetním období započatém 1. ledna 2011 a později, pokud není v bodech 2 až 4 stanoveno jinak.

2. Účetní jednotky ode dne účinnosti této vyhlášky nepoužijí ustanovení § 79 odst. 2 vyhlášky č. 410/2009 Sb.

3. Příspěvková organizace, která metodu odpisování dlouhodobého majetku k okamžiku účinnosti této vyhlášky již používá pro některý druh majetku, ustanovení § 66 odst. 9 vyhlášky č. 410/2009 Sb., ve znění této vyhlášky, na tento druh majetku nepoužije; změnu účetní metody odpisování dlouhodobého majetku provede v souladu s příslušným Českým účetním standardem nejpozději v účetním období započatém 1. ledna 2013.

4. Organizační složky státu při otevírání účetních knih k 1. lednu 2011 konečný zůstatek účtu 403 – Dotace na pořízení dlouhodobého majetku vykázaný k 31. prosinci 2010 v položce rozvahy „C.I.3. Dotace na pořízení dlouhodobého majetku“ otevírají na účtu 401 – Jmění účetní jednotky vykazovaném v položce rozvahy „C.I.1. Jmění účetní jednotky“.

Čl. III
Účinnost

Tato vyhláška nabývá účinnosti dnem 1. ledna 2011 s výjimkou bodů 15 a 16, které nabývají účinnosti dnem vyhlášení.

Ministr:

Ing. **Kalousek** v. r.

436

VYHLÁŠKA

ze dne 22. prosince 2010,

kterou se mění vyhláška č. 108/2005 Sb., o školských výchovných a ubytovacích zařízeních a školských účelových zařízeních

Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy stanoví podle § 121 odst. 1 a § 123 odst. 5 zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon):

Čl. I

Vyhláška č. 108/2005 Sb., o školských výchovných a ubytovacích zařízeních a školských účelových zařízeních, se mění takto:

1. V § 2 se na konci odstavce 1 doplňuje věta „V případě hodném zvláštního zřetele může být do domova umístěn i žák druhého stupně základní školy.“.

2. V § 4 odst. 2 se slova „se rozhoduje“ nahrazují slovy „rozhoduje ředitel domova“.

3. V § 4 se na konci textu odstavce 3 doplňují slova „ ; termín se zveřejní rovněž způsobem umožňujícím dálkový přístup“.

4. V § 5 odstavec 4 zní:

„(4) Výše úplaty za ubytování v domově se nemění, i když žák nebo student není ubytován po všechny dny v kalendářním měsíci. Pokud však v průběhu školního roku žák nebo student z důvodů organizace vyučování ve škole, jejímž je žákem nebo studentem, opakovaně nebude v domově ubytován, úplata se mu přiměřeně sníží.“.

5. V § 8 odst. 2 se slova „se rozhoduje“ nahrazují slovy „rozhoduje ředitel internátu“.

6. V § 11 se na konci písmene e) čárka nahrazuje tečkou a písmeno f) se zrušuje.

7. § 17 se včetně nadpisu zrušuje.

Čl. II

Účinnost

Tato vyhláška nabývá účinnosti dnem 1. září 2011, s výjimkou ustanovení čl. I bodu 1, které nabývá účinnosti dnem 1. ledna 2011.

Ministr:

Mgr. **Dobeš** v. r.

437

SDĚLENÍ

Ministerstva vnitra

ze dne 21. prosince 2010

o vyhlášení nových voleb do zastupitelstev obcí

Ministr vnitra podle § 58 odst. 4 zákona č. 491/2001 Sb., o volbách do zastupitelstev obcí a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, vyhlašuje na den 9. dubna 2011 nové volby do zastupitelstev obcí:

obec	okres	kraj
Nebílovy	**Plzeň-jih**	**Plzeňský**
Líšná	**Přerov**	**Olomoucký**
Nevratice	**Jičín**	**Královéhradecký**

Ministr:

Mgr. **John** v. r.

438

SDĚLENÍ

Energetického regulačního úřadu

ze dne 23. prosince 2010

o výši nákladů na úhradu vícenákladů spojených s podporou elektřiny z obnovitelných zdrojů hrazených provozovateli přenosové soustavy nebo provozovateli regionální distribuční soustavy formou dotace z prostředků státního rozpočtu

Energetický regulační úřad v souladu s § 6a odst. 4 zákona č. 180/2005 Sb., o podpoře výroby elektřiny z obnovitelných zdrojů energie a o změně některých zákonů (zákon o podpoře využívání obnovitelných zdrojů), ve znění zákona č. 402/2010 Sb., vyhlašuje pro období od 1. ledna 2011 do 31. prosince 2011 výši nákladů na úhradu vícenákladů spojených s podporou elektřiny z obnovitelných zdrojů hrazených provozovatelem přenosové soustavy nebo provozovatelem regionální distribuční soustavy formou dotace z prostředků státního rozpočtu:

Čl. I

Celkový limit prostředků státního rozpočtu na dotace na úhradu vícenákladů spojených s podporou elektřiny z obnovitelných zdrojů stanovený nařízením vlády č. 418/2010 Sb., kterým se stanoví limit prostředků státního rozpočtu pro poskytnutí dotace na úhradu vícenákladů spojených s podporou elektřiny z obnovitelných zdrojů, činí 11 700 000 000 Kč.

Čl. II

Z celkového limitu prostředků státního rozpočtu na dotace na úhradu vícenákladů spojených s podporou elektřiny z obnovitelných zdrojů podle článku I náleží dotace v této výši:

Provozovatel regionální distribuční soustavy

1. ČEZ Distribuce, a.s.
se sídlem Děčín, Děčín IV - Podmokly, Teplická 874/8, PSČ 405 02
IČ: 247 29 035
držitel licence na distribuci elektřiny č. 121015583

roční výše dotace 3 183 490 836 Kč

výše dotace hrazená čtvrtletně podle § 6b odst. 1 zákona č. 180/2005 Sb., o podpoře výroby elektřiny z obnovitelných zdrojů energie a o změně některých zákonů (zákon o podpoře využívání obnovitelných zdrojů), ve znění zákona č. 402/2010 Sb. 795 872 709 Kč

2. E.ON Distribuce, a.s.
se sídlem České Budějovice, F.A.Gerstnera 2151/6, PSČ 370 49
IČ: 280 85 400
držitel licence na distribuci elektřiny č. 120806026

roční výše dotace 8 516 509 164 Kč

výše dotace hrazená čtvrtletně podle § 6b odst. 1 zákona č. 180/2005 Sb., o podpoře výroby elektřiny z obnovitelných zdrojů energie a o změně některých zákonů (zákon o podpoře využívání obnovitelných zdrojů), ve znění zákona č. 402/2010 Sb. 2 129 127 291 Kč

Předseda:

Ing. **Fiřt** v. r.

439

SDĚLENÍ

Ústavního soudu

Plénum Ústavního soudu přijalo pod sp. zn. Pl. ÚS-st. 30/10 dne 30. listopadu 2010 ve složení Stanislav Balík (soudce zpravodaj), František Duchoň, Vlasta Formánková, Vojen Güttler, Pavel Holländer, Ivana Janů, Vladimír Kůrka, Dagmar Lastovecká, Jiří Mucha, Jan Musil, Jiří Nykodým, Pavel Rychetský, Miloslav Výborný, Eliška Wagnerová a Michaela Židlická podle § 23 zákona č. 182/1993 Sb., o Ústavním soudu, ve věci právního názoru II. senátu Ústavního soudu ve věci vedené pod sp. zn. II. ÚS 2369/08, který se odchyluje od názoru vysloveného v nálezu sp. zn. I. ÚS 671/05 ze dne 22. února 2006 a v nálezu sp. zn. III. ÚS 655/06 ze dne 23. května 2007,

toto stanovisko:

Na úkony dle § 114 zákona č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním (trestní řád), ve znění pozdějších předpisů, spočívající v sejmutí pachové stopy, odebrání vzorku vlasů a bukálního stěru, jejichž cílem je získání objektivně existujících důkazů pro forenzní vyšetření a které nevyžadují aktivní jednání obviněného či podezřelého, ale toliko strpění jejich provedení, nelze pohlížet jako na úkony, jimiž by byl obviněný či podezřelý donucován k ústavně nepřípustnému sebeobviňování. K zajištění součinnosti obviněného či podezřelého při opatřování těchto důkazů je tudíž možno užít zákonných donucovacích prostředků.

Odůvodnění

I.

1. Ústavnímu soudu byla dne 22. září 2008 doručena ústavní stížnost stěžovatele R. G. směřující proti usnesení Policie České republiky, Obvodního ředitelství Praha III, služby kriminální policie a vyšetřování, 5. oddělení obecné kriminality, ze dne 27. března 2008 ČTS: ORIII-2748/SKPV-2005 a usnesení Obvodního soudu pro Prahu 8 ze dne 4. července 2008 sp. zn. Nt 2058/2008. Podle rozvrhu práce tato stížnost napadla do II. senátu Ústavního soudu, soudcem zpravodajem je Stanislav Balík.

2. Ústavní stížností stěžovatel brojí proti shora označeným rozhodnutím policejního orgánu a Obvodního soudu pro Prahu 8, na jejichž základě mu byla dle § 66 zákona č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním (trestní řád), ve znění pozdějších předpisů, uložena pořádková pokuta ve výši 15 000 Kč, neboť nevyhověl výzvě policejního orgánu ve smyslu § 114 trestního řádu a odmítl odběr pachové srovnávací stopy.

II.

3. V souvislosti se svojí rozhodovací praxí II. senát Ústavního soudu dospěl k právnímu názoru odchylnému od názoru vysloveného v nálezech sp. zn. I. ÚS 671/05 ze dne 22. února 2006 (N 41/40 SbNU 341*) a sp. zn. III. ÚS 655/06 ze dne 23. května 2007 (N 89/45 SbNU 303).

4. Nálezem sp. zn. I. ÚS 671/05 Ústavní soud dal za pravdu námitce stěžovatele v tom směru, že nemůže být prostřednictvím pokuty nucen k tomu, aby opatřil, resp. svou součinností umožnil opatření

* Pozn. red.: Sbírka nálezů a usnesení Ústavního soudu, svazek 40, nález č. 41, str. 341

důkazu, který by mohl být použit proti němu v trestním řízení; uvedeným postupem by totiž byl nucen k jednání, které je již nutno považovat za sebeobviňování. Ústavní soud s odkazem na Listinu základních práv a svobod (dále jen „Listina"), konkrétně na článek 37 odst. 1, článek 40 odst. 2, 3 a 4 Listiny, dále na článek 6 odst. 1, 2 a odst. 3 písm. c) Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod (dále jen „Úmluva") a článek 14 odst. 2 a odst. 3 písm. g) Mezinárodního paktu o občanských a politických právech dovodil, že zmíněné ústavní právo, tedy zákaz donucování jiného k sebeobvinění vlastní výpovědí, lze chápat v širším rozsahu tak, že ani jiné důkazy není nikdo povinen proti sobě poskytovat. Uložení pořádkové pokuty podle § 66 odst. 1 trestního řádu za situace, kdy obviněný odmítl součinnost v poskytnutí důkazu (strpět sejmutí srovnávací pachové stopy), který jej mohl usvědčovat, Ústavní soud označil za ústavně nepřípustný způsob vynucování součinnosti obviněného. Takováto interpretace trestního řádu podle jeho názoru nezohlednila shora zmiňované kautely obsažené v Listině a mezinárodních smlouvách.

5. Ve věci vedené pod sp. zn. III. ÚS 655/06 se Ústavní soud zabýval obdobnou problematikou, jíž se dotýká nyní projednávaná ústavní stížnost, a podobně jako v nálezu sp. zn. I. ÚS 671/05 kasační výrok založil na tvrzení, že uložením pořádkové pokuty za nesplnění povinnosti uložené v ustanovení § 114 odst. 2 a 4 trestního řádu, respektive za neuposlechnutí výzvy k poskytnutí vzorku vlasů a bukálních stěrů, bylo porušeno základní právo stěžovatele podle článku 37 odst. 1, článku 40 odst. 2, 3 a 4 Listiny a článku 6 odst. 1, 2 a odst. 3 písm. c) Úmluvy.

6. II. senát Ústavního soudu se s názory vyslovenými ve výše citovaných nálezech neztotožňuje, k čemuž je veden následujícími úvahami, které byly již dříve nastíněny v odlišném stanovisku soudce Jana Musila připojeném k nálezu sp. zn. III. ÚS 655/06 ze dne 23. května 2007.

III.

7. Ústavně zaručené právo nebýt donucován k sebeobvinění, tedy předložit proti sobě důkaz pod donucením, je dovozováno z článku 37 odst. 1 Listiny, který zakotvuje právo každého odepřít výpověď, jestliže by jí způsobil nebezpečí trestního stíhání sobě nebo osobě blízké, a speciálně z článku 40 odst. 4 Listiny, jenž přiznává právo odepřít výpověď obviněnému, přičemž tohoto práva nesmí být obviněný žádným způsobem zbaven.

8. »Toto pravidlo, umožňující obviněnému neusvědčovat svou výpovědí sám sebe, bylo do českého ústavního pořádku, podobně jako do ústavních předpisů mnoha vyspělých demokratických států, zavedeno po vzoru Pátého dodatku americké ústavy z roku 1791 a je pokládáno za součást tzv. Bill of Rights. Doslovný text tohoto ustanovení („no person shall ... be compelled in any criminal case to be a witness against himself" – „nikdo nesmí být v trestní věci donucován k tomu, aby vystupoval jako svědek proti sobě") byl původně interpretován v úzkém slova smyslu tak, že zákaz donucení se vztahuje toliko k výslechu obviněného (podezřelého) nebo k jiné slovní komunikaci s obviněným. Teprve v dalším vývoji judikatury v USA a v evropských zemích došlo k rozšíření interpretace tohoto ustanovení tak, že obviněný nesmí být donucován nejen k výpovědi, ale ani k jinému aktivnímu jednání, jímž by přispíval k obstarávání důkazů proti sobě. V právní nauce je toto pravidlo vyjádřeno latinskou formulí „nemo tenetur se ipsum accusare" („nikdo není povinen sám sebe obviňovat") ... « (viz odlišné stanovisko k nálezu sp. zn. III. ÚS 655/06, které připojil soudce Jan Musil).

9. Za aktivní jednání se v zahraniční judikatuře považuje např. napsání rukopisného textu (zkoušky písma) k písmoznalecké identifikaci, chůze a jiné motorické zkoušky sledující koordinaci pohybů při tzv. ambulantním vyšetření příznaků opilosti, plnění úkolů souvisejících s vyšetřovacím pokusem (srov. § 104c odst. 4 trestního řádu). K provedení vyjmenovaných úkonů může být obviněný vyzván, eventuálně též předvolán či předveden, nesmí k nim však být jakkoliv donucován, nevyjímaje možnost uložení pořádkové pokuty.

10. Pro věc významné je pak především stanovisko, které k právu mlčet a neobviňovat sebe samého zastává Evropský soud pro lidská práva (dále jen „Evropský soud"). Dle jeho ustálené judikatury patří

právo nevypovídat a právo nepřispívat k obvinění proti sobě samému k obecně uznávaným mezinárodním principům, které – ačkoliv nejsou v čl. 6 Úmluvy výslovně zmíněny – jsou samou podstatou pojmu spravedlivý proces ve smyslu čl. 6 Úmluvy. Právo nepřispívat k vlastnímu obvinění předpokládá, že státní orgány se snaží prokázat vinu obžalovaného, aniž by používaly důkazní materiály získané donucením nebo pod nátlakem proti vůli obviněného. V tomto směru je toto právo úzce svázáno s presumpcí neviny (čl. 6 odst. 2 Úmluvy). Uplatňování zásady „nemo tenetur" má chránit obviněného před bezprávným donucováním ze strany státních orgánů a tím přispívat k zabránění vzniku justičních omylů a k zajištění spravedlivého procesu (viz rozsudek Evropského soudu ve věci Saunders proti Velké Británii č. 19187/91 ze dne 17. prosince 1996, rozsudek ve věci Heaney a McGuinness proti Irsku č. 34720/97 ze dne 21. prosince 2000, rozsudek ve věci J. B. proti Švýcarsku č. 31827/96 ze dne 3. května 2001 a další). Evropský soud na druhou stranu připouští, že právo mlčet a právo neobviňovat sebe sama nejsou práva absolutní a je možno je omezit určitým stupněm nátlaku, který však nesmí být „abuzivní".

11. Ve spojitosti s právem nebýt nucen obviňovat sebe samého Evropský soud zmiňuje dvě další jednotlivá práva, která v širším smyslu tvoří jeho podstatu, právo nebýt nucen k doznání (právo mlčet) a právo nebýt nucen přispět k vlastnímu obvinění jiným způsobem než výpovědí (objektivními či věcnými důkazy). Současně dodává, že právo neusvědčovat sám sebe je primárně spojeno s respektováním vůle obviněné osoby nevypovídat. V souladu s běžnou praxí v právních řádech smluvních stran Úmluvy a taktéž v jiných zemích se právo nevypovídat v trestním řízení nevztahuje (je omezeno) na použití těch důkazů, jež jsou sice získány od obviněného s pomocí donucení, ale jež existují nezávisle na jeho vůli, což je mimo jiné případ dokumentů získaných na základě domovní prohlídky, dechových zkoušek, vzorků krve, moči, vlasů či nahrávky hlasu a lidské tkáně pro účely testů DNA (viz např. výše citovaný rozsudek ve věci Saunders proti Velké Británii, rozsudek ve věci P. G. a J. H. proti Spojenému Království č. 44787/98 ze dne 25. září 2001). Jinými slovy, od obviněného lze požadovat, aby strpěl odnětí například písemností a aby strpěl odebrání uvedených vzorků, třeba i za pomoci donucení, a to navzdory skutečnosti, že ho tyto důkazy usvědčují. Není přípustné požadovat toliko aktivní přispění obviněného při opatřování těchto důkazů, což bylo dovozeno zejména ve vztahu k vydání písemností (viz rozsudek ve věci Funke proti Francii č. 10828/84 ze dne 25. února 1993, již citovaný rozsudek ve věci J. B. proti Švýcarsku).

12. Různý režim získávání důkazů z hlediska práva neusvědčovat sám sebe se opírá o odlišný charakter výpovědi a uvedených důkazů. Posledně jmenované existují objektivně, nezávisle na vůli obviněného, při jejich opatřování je sice postupováno proti vůli obviněného, nevyžaduje se však po něm jeho aktivní součinnost, ale pouze strpění donucovacích úkonů. Naproti tomu výpověď, slovo, neexistuje objektivně, nezávisle na vůli obviněného, a lze je získat jen proti vůli obviněného, je-li tato zlomena fyzickým nebo psychickým donucením, tj. jen když se poníží důstojnost člověka jako svobodné bytosti (srov. B. Repík: Evropská úmluva o lidských právech a trestní právo, 1. vydání, Orac, Praha 2002, str. 187).

13. Evropský soud nicméně neopomíná zdůraznit, že povinnost podrobit se úkonům vedoucím k zajištění shora označených objektivně existujících důkazů, k jejímuž splnění může být osoba v souladu s čl. 6 Úmluvy i donucena, představuje zásah do práva na respektování soukromého a rodinného života (zásah do tělesné integrity osoby), obydlí a korespondence dle čl. 8 Úmluvy, který je možný jen za podmínek čl. 8 odst. 2 Úmluvy, tedy v těch případech, kdy k němu dochází na podkladě zákona a v míře nezbytné v demokratické společnosti v zájmu národní bezpečnosti, veřejné bezpečnosti, hospodářského blahobytu země, předcházení nepokojům a zločinnosti, ochrany zdraví nebo morálky nebo ochrany práv a svobod jiných.

14. V souvislosti s možností opatření věcného důkazu i za pomoci fyzického donucení vyvstala před Evropským soudem otázka stanovení hranic státního donucení. Ve své judikatuře za nepřípustné označil nejen již zmiňované vynucování aktivního přispívání osoby ke svému obvinění, ale dále v jednotlivých případech, kdy obviněný (podezřelý) odmítl součinnost při získání důkazů, hodnotí, zda povaha a stupeň donucení nepřekročily dovolený rámec, jinými slovy, zda stupeň použitého donucení nepřevyšuje intenzitu donucení obvykle nutnou pro získání důkazů tohoto typu. Hrozba a uložení

sankcí za neposkytnutí informací orgánům činným v trestním řízení jsou podle něj neslučitelné s právem na spravedlivý proces, pokud by v podstatě zničily samotnou podstatu práva neobviňovat sama sebe. Při posuzování, zda použití donucení orgány činnými v trestním řízení za účelem zajištění důkazů porušilo právo neusvědčovat sám sebe, Evropský soud přitom bere do úvahy čtyři kritéria. Jsou jimi povaha a intenzita donucení, existence relevantních procesních záruk, závažnost veřejného zájmu na vyšetření a potrestání daného trestného činu a způsob a účel použití takto získaných důkazů (viz např. rozsudek ve věci Jalloh proti Německu č. 54810/00 ze dne 11. července 2006).

15. Orgány Úmluvy při několika příležitostech zkoumaly naplnění stanovených podmínek v případě odběru krve nebo vzorku slin proti vůli podezřelého za účelem vyšetření trestného činu či povinnosti podrobit se dechové zkoušce na přítomnost alkoholu v krvi (tzv. alkotest), rozpor s čl. 8, případně s čl. 3 Úmluvy ovšem neshledaly (viz rozhodnutí ve věci Schmidt proti Německu č. 32352/02 ze dne 5. ledna 2006, rozhodnutí ve věci Tirado Ortiz a Lozano Martin proti Španělsku č. 43486/98 ze dne 15. června 1999). Evropský soud výslovně konstatoval, že za účelem získání vzorků krve, moči, vlasů a lidské tkáně pro účely testů DNA je obviněný (podezřelý) povinen pasivně strpět pouze nepatrný zásah do své fyzické integrity. Postupy aplikované příslušnými orgány za normálních okolností nedosahují minimální hranice závažnosti nutné pro porušení čl. 3 Úmluvy, a přestože představují zásah do práva obviněného (podezřelého) na soukromý život, jsou obecně ospravedlněny podle čl. 8 odst. 2 Úmluvy jako nezbytné pro předcházení zločinnosti (rozsudek ve věci Jalloh proti Německu, citovaný výše).

16. Shora nastíněný přístup k právu nepřispět k vlastnímu obvinění při získávání objektivních důkazů zastává také zahraniční právní úprava a judikatura, která při vynucování povinnosti obviněného (podezřelého) strpět prohlídku těla a jiné podobné úkony jako donucovací prostředky aprobuje jak pořádkovou pokutu, považovanou za mírnější donucovací prostředek, tak přímé fyzické donucení, k jehož použití má být přikročeno až po bezvýsledném uložení pořádkové pokuty.

17. V odlišném stanovisku připojeném k nálezu sp. zn. III. ÚS 655/06 se jako příklad uvádí „§ 81a německého trestního řádu (StPO), upravující tzv. Körperliche Untersuchung des Beschuldigten, podle něhož vynutitelné je za určitých podmínek strpění nejen neinvazivních úkonů (bukální stěr, sejmutí otisků prstů, sejmutí vzorku pachu), ale dokonce i invazivní odběr krve nebo jiných biologických materiálů … Přípustnost takových úkonů aproboval i Spolkový ústavní soud (judikáty BVerfGE 47, 239, 248; BVerfGE 16, 194, 202; BVerfGE 17, 108, 117; BVerfGE 27, 211), který však ve svých judikátech často zdůrazňuje nutnost přihlédnout při konkrétní aplikaci těchto donucovacích opatření k hledisku proporcionality mezi závažností trestného činu a intenzitou donucovacího prostředku.“.

18. Mimo rámec Evropy lze pak poukázat na judikaturu Nejvyššího soudu USA, která mezi tzv. noncommuniactive act pasivní (neaktivní) povahy, k jehož strpění může být obviněný donucován, aniž by byl porušen zákaz donucování k sebeobviňování, řadí „násilné snímání otisků prstů, vyšetření těla rentgenem, svlečení oděvu, aby bylo viditelné tetování, sejmutí otisků zubů, při rekognici je povinen obviněný sejmout brýle, navléci si masku, klobouk, paruku, umělé vousy (četné citace judikátů Supreme Court k této problematice in: Kraft, O. K.-E.: Das nemo tenetur-Prinzip und die sich daraus ergebenden Rechte des Beschuldigten in der polizeilichen Vernehmung. Eine rechtsvergleichende Untersuchung des amerikanischen und deutschen Strafprozeßrechts. Hamburg : Verlag Dr. Kovač, 2002, s. 133.). Obviněný může být donucen i k nedobrovolnému odběru krve při podezření, že řídil auto v opilosti [judikát Supreme Court ve věci Schember v. California, 384 U.S. 757 (1966)].“.

19. Přípustnost donucení při provádění některých úkonů dle trestního řádu zkoumal v minulosti i Ústavní soud. Ústavně zaručené právo nebýt donucován k sebeobvinění, tedy předložit proti sobě důkaz pod donucením, Ústavní soud vymezil především ve vztahu k institutu vydání a odnětí věci podle ustanovení § 78 a 79 trestního řádu. Ve své judikatuře odlišil relevantní atributy institutů (případně nuceného) vydání věci a odnětí věci, zdůrazňuje, že při (použití institutu) vydání věci ve spojení s uložením pořádkové pokuty se vyžaduje po obviněném nepřípustně volní aktivní činnost, přičemž naproti tomu u odnětí věci se jedná evidentně o úkon, který obviněný či podezřelý pouze (za zákonem stanovených podmínek) snáší, respektive je povinen strpět. V tomto smyslu uplatnění

zajišťovacího úkonu odnětí věci, a to v intencích § 79 trestního řádu, nelze chápat jako donucení k vydání věcného důkazu proti sobě samému, neboť jde o ústavně přípustné nucené zajištění věcných důkazů, byť proti vůli obviněného či podezřelého. Ústavní soud v této souvislosti konstatoval, že právní možnost zajištění důkazů pro účely trestního řízení proti vůli trestně obviněného nemůže být zjednodušeně chápána jako nezákonné a neústavní donucování obviněného k poskytování důkazů proti sobě samému [srov. nález sp. zn. Pl. ÚS 29/2000 ze dne 20. února 2001 (N 32/21 SbNU 285; 236/2001 Sb.); nález sp. zn. III. ÚS 561/04 ze dne 10. března 2005 (N 54/36 SbNU 575); nález sp. zn. III. ÚS 644/05 ze dne 23. března 2006 (N 71/40 SbNU 697)].

20. Podobně se Ústavní soud vyjádřil i k dalšímu z vyšetřovacích úkonů, a to k rekognici prováděné dle § 104b trestního řádu. V nálezu sp. zn. III. ÚS 528/06 ze dne 11. října 2007 (N 159/47 SbNU 75) Ústavní soud uvedl, že rekognice je úkonem, při němž je obviněný nucen toliko pasivně strpět poznávací proceduru, a to za donucování k sebeobviňování či k sebeusvědčování označit nelze. Proto poznávaná osoba je provedení rekognice povinna strpět a může být přípustnými prostředky (předvedením, uložením pořádkové pokuty) donucována k účasti.

21. Z řečeného vyplývá, že pravidlo nemo tenetur se ipsum accusare nelze, i ve smyslu konstantní judikatury Ústavního soudu, považovat za bezbřehé. Jeho zásadní význam pro spravedlivost trestního procesu je nezpochybnitelný, nicméně jeho uplatňování by nemělo poskytovat obviněnému (podezřelému) absolutní ochranu v tom smyslu, že by obviněný (podezřelý) nebyl povinen se účastnit vyšetřovacích úkonů vůbec, respektive všech.

22. Úkon, jemuž se stěžovatel odmítl podrobit ve věci sp. zn. I. ÚS 671/05 a ve věci nyní projednávané II. senátem pod sp. zn. II. ÚS 2369/08, tj. sejmutí pachové stopy, stejně jako odběr vzorku vlasů a bukálního stěru, jež Ústavní soud řešil pod sp. zn. III. ÚS 655/06, se řadí k úkonům prováděným podle § 114 trestního řádu.

23. Ustanovení § 114 trestního řádu v odstavci prvním stanoví každému povinnost podrobit se prohlídce těla, je-li nezbytně třeba zjistit, zda jsou na jeho těle stopy nebo následky trestného činu. Totožně odstavec druhý ukládá jakékoli osobě povinnost strpět, aby jí lékař nebo odborný zdravotnický pracovník odebral krev nebo u ní provedl jiný potřebný úkon (obecně odběr biologického materiálu), není-li spojen s nebezpečím pro její zdraví. Z ustanovení § 114 odst. 3 trestního řádu pak vyplývá, že je-li k důkazu třeba zjistit totožnost osoby, která se zdržovala na místě činu, je osoba, o kterou jde, povinna strpět úkony potřebné pro takové zjištění. Pokud osoba, o kterou se jedná, povinnosti nevyhoví, může jí být uložena pořádková pokuta dle § 66 trestního řádu. Podmínkou však je, aby taková osoba byla na následky nevyhovění předem upozorněna (§ 114 odst. 5 trestního řádu). Od účinnosti novely trestního řádu provedené zákonem č. 321/2006 Sb. se podezřelý nebo obviněný poučí také o možnosti postupu podle odstavce čtvrtého § 114 trestního řádu, který za určitých podmínek připouští vynucení strpění úkonů podle odstavců 1 až 3, s výjimkou odběru krve nebo jiného obdobného úkonu spojeného se zásahem do tělesné integrity, i fyzickým překonáním odporu.

24. Důkazy získané na základě úkonů dle § 114 trestního řádu spadají do kategorie důkazů, které existují nezávisle na vůli podezřelého, tj. těch, jež lze za splnění určitých podmínek v souladu s judikaturou Evropského soudu získat i za pomoci zákonného donucení, aniž by bylo porušeno pravidlo nemo tenetur. Jedná se o postupy, jejichž provedení obviněný (podezřelý) pouze snáší, nejčastěji má toliko povinnost strpět zajištění objektivně existujícího vzorku hmoty. Tělo obviněného (podezřelého) je pasivním objektem ohledání, nevyžaduje se žádná jeho aktivní součinnost. Dostavení se a samotná účast na úkonu za „aktivní jednání" ve smyslu výše uvedeném považováno není, stejně jako vykonání normálních fyziologických funkcí (například při odběru dechu, moči nebo vzorku hlasu).

25. Konkrétně sejmutí srovnávacího vzorku pachu je prováděno několikaminutovým přiložením pachového snímače k tělu obviněného (podezřelého). Odběr vzorku vlasů se provádí odstřižením malé kštice vlasů, bukální stěr spočívá v setření povrchu vnitřní plochy ústní dutiny tamponem ze sterilní

normalizované odběrové soupravy, přičemž není nutné dotčené osobě otvírat ústa, ale pouze postačí „odchlípení" spodního rtu, který je následně z vnitřní strany setřen. Jedná se o tzv. neinvazivní metody odběru biologického materiálu, které jsou naprosto bezbolestné a nejsou spojeny s nebezpečím pro zdraví osoby, která se jim podrobuje. Všechny úkony si může provést osoba sama podle pokynů policisty, může je provést též policista nebo odborný zdravotnický pracovník. Úkony jsou po technické stránce detailně popsány v interních policejních předpisech, jsou zcela bezpečné, trvající několik málo minut a spojeny jen s nepatrným zásahem do fyzické integrity, nijak nezatěžují osobu ani po psychické stránce.

26. Z hlediska gramatického výkladu je třeba v souvislosti s tzv. neinvazivní metodou vzít v úvahu i překlad latinského mudrosloví *nemo tenetur se ipsum accusare*. Vedle překladu užitého v odlišném stanovisku Jana Musila a citovaného v odstavci 8 tohoto stanoviska se nabízí obecně tradovaný překlad slovesa *tenere* i v nejčastěji užívaném českém významu „držeti", eventuálně „pevně držeti" (srov. podrobněji J. M. Pražák, F. Novotný, J. Sedláček: Latinsko-český slovník k potřebě gymnasií a reálných gymnasií, 15. vydání, Praha 1941, str. 1200–1201), v pasivním infinitivu pak vedle nedokonavého „býti vázán" stojí rovnocenně dokonavé „býti svázán". Latinský indikativ praesentu přitom má pouze jeden společný tvar pro vyjádření českého vidu nedokonavého i dokonavého. V případě sejmutí pachové stopy, odběru vzorku vlasů či bukálního stěru při volbě právě popsaného významu slovesa *tenere* – jak byl vysvětlen výše – za použití postupu uvedeného v odstavci 25 tohoto stanoviska *neminem tenent*, a tedy citovaný princip není porušen.

27. Popsaný postup, při kterém dochází k sejmutí pachové stopy, odběru vzorku vlasů či bukálního stěru, i když se tak děje nikoliv se souhlasem obviněného (podezřelého), nelze tak apriorně chápat jako postup protiústavní, stojící v rozporu s ústavně zaručenými právy obviněných (podezřelých). Opačný výklad by ve svých důsledcích vedl k rozporu s obecným zájmem na ochraně společnosti před trestnými činy a tím, aby tyto byly zjištěny a jejich pachatelé podle zákona spravedlivě potrestáni. Trestní řád proto k dosažení tohoto účelu zavazuje orgány činné v trestním řízení zjišťovat skutečnosti svědčící ve prospěch i v neprospěch obviněného z úřední povinnosti (ex officio) tak, aby byly co nejrychleji v potřebném rozsahu objasněny všechny skutečnosti důležité pro posouzení případu, včetně osoby pachatele trestného činu (§ 2 a 164 trestního řádu). K tomu účelu mají přispět i předmětné úkony spadající pod ustanovení § 114 trestního řádu, samozřejmě za předpokladu, že při jejich provádění je dodržován postup stanovený právními předpisy. Použité metody musí respektovat obecné principy, na nichž je založena činnost státních orgánů, zejména musí šetřit ústavně zaručená práva a svobody dotčených osob (srov. § 2 odst. 4 trestního řádu, § 9 a 11 zákona č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky).

Předseda Ústavního soudu:
JUDr. **Rychetský** v. r.

Odlišné stanovisko podle § 14 zákona č. 182/1993 Sb., o Ústavním soudu, ve znění pozdějších předpisů, zaujala ke stanovisku pléna soudkyně Eliška Wagnerová.

ISSN 1211-1244

Vydává a tiskne: Tiskárna Ministerstva vnitra, p. o., Bartůňkova 4, pošt. schr. 10, 149 01 Praha 415, telefon: 272 927 011, fax: 974 887 395 – **Redakce**: Ministerstvo vnitra, nám. Hrdinů 1634/3, pošt. schr. 155/SB, 140 21 Praha 4, telefon: 974 817 287, fax: 974 816 871 – **Administrace**: písemné objednávky předplatného, změny adres a počtu odebíraných výtisků – MORAVIAPRESS, a. s., U Pány 3061, 690 02 Břeclav, fax: 519 321 417, e-mail: sbirky@moraviapress.cz. Objednávky ve Slovenské republice přijímá a titul distribuuje Magnet-Press Slovakia, s. r. o., Teslova 12, 821 02 Bratislava, tel.: 00421 2 44 45 46 28, fax: 00421 2 44 45 46 27. **Roční předplatné** se stanovuje za dodávku kompletního ročníku včetně rejstříku z předcházejícího roku a je od předplatitelů vybíráno formou záloh ve výši oznámené ve Sbírce zákonů. Závěrečné vyúčtování se provádí po dodání kompletního ročníku na základě počtu skutečně vydaných částek (první záloha na rok 2010 činí 6 000,– Kč, druhá záloha činí 1 500,– Kč) – Vychází podle potřeby – **Distribuce**: MORAVIAPRESS, a. s., U Pány 3061, 690 02 Břeclav, celoroční předplatné – 516 205 176, 516 205 175, objednávky jednotlivých částek (dobírky) – 516 205 175, objednávky-knihkupci – 516 205 175, faxové objednávky – 519 321 417, e-mail – sbirky@moravia-press.cz, zelená linka – 800 100 314. **Internetová prodejna**: www.sbirkyzakonu.cz – **Drobný prodej** – **Benešov**: Oldřich HAAGER, Masarykovo nám. 231; **Brno**: Ing. Jiří Hrazdil, Vranovská 16, SEVT, a. s., Česká 14; **České Budějovice**: SEVT, a. s., Česká 3, tel.: 387 319 045; **Cheb**: EFREX, s. r. o., Karlova 31; **Chomutov**: DDD Knihkupectví – Antikvariát, Ruská 85; **Kadaň**: Knihařství – Přibíková, J. Švermy 14; **Kladno**: eL VaN, Ke Stadionu 1953, tel.: 312 248 323; **Klatovy**: Krameriovo knihkupectví, nám. Míru 169; **Liberec**: Podještědské knihkupectví, Moskevská 28; **Litoměřice**: Jaroslav Tvrdík, Štursova 10, tel.: 416 732 135, fax: 416 734 875; **Most**: Knihkupectví „U Knihomila", Ing. Romana Kopková, Moskevská 1999; **Olomouc**: ANAG, spol. s r. o., Denisova č. 2, Zdeněk Chumchal – Knihkupectví Tycho, Ostružnická 3; **Ostrava**: LIBREX, Nádražní 14, Profesio, Hollarova 14, SEVT, a. s., Denisova 1; **Otrokovice**: Ing. Kučeřík, Jungmannova 1165; **Pardubice**: LEJHANEC, s. r. o., třída Míru 65; **Plzeň**: Typos, tiskařské závody s. r. o., Úslavská 2, EDICUM, Bačická 15, Technické normy, Na Roudné 5, Vydavatelství a naklad. Aleš Čeněk, nám. Českých bratří 8; **Praha 1**: NEOLUXOR, Na Poříčí 25, LINDE Praha, a. s., Opletalova 35, NEOLUXOR s. r. o., Václavské nám. 41; **Praha 4**: SEVT, a. s., Jihlavská 405; **Praha 6**: PPP – Staňková Isabela, Puškinovo nám. 17, PERIODIKA, Komornická 6; **Praha 8**: Specializovaná prodejna Sbírky zákonů, Sokolovská 35, tel.: 224 813 548; **Praha 9**: Abonentní tiskový servis-Ing. Urban, Jablonecká 362, po – pá 7 – 12 hod., tel.: 286 888 382, e-mail: tiskovy.servis@abonent.cz, DOVOZ TISKU SUWECO CZ, Klečákova 347; **Praha 10**: BMSS START, s. r. o., Vinohradská 190, MONITOR CZ, s. r. o., Třebohostická 5, tel.: 283 872 605; **Přerov**: Odborné knihkupectví, Bartošova 9, Jana Honková-YAHO-i-centrum, Komenského 38; **Sokolov**: KAMA, Kalousek Milan, K. H. Borovského 22, tel./fax: 352 605 959; **Tábor**: Milada Šimonová – EMU, Zavadilská 786; **Teplice**: Knihkupectví L & N, Kapelní 4; **Ústí nad Labem**: PNS Grosso s. r. o., Havířská 327, tel.: 475 259 032, fax: 475 259 029, Kartoon, s. r. o., Solvayova 1597/3, Vazby a doplňování Sbírek zákonů včetně dopravy zdarma, tel.+fax: 475 501 773, www.kartoon.cz, e-mail: kartoon@kartoon.cz; **Zábřeh**: Mgr. Ivana Patková, Žižkova 45; **Žatec**: Simona Novotná, Brázda-prodejna u pivovaru, Žižkovo nám. 76, Jindřich Procházka, Bezděkov 89 – Vazby Sbírek, tel.: 415 712 904. **Distribuční podmínky předplatného**: jednotlivé částky jsou expedovány neprodleně po dodání z tiskárny. Objednávky nového předplatného jsou vyřizovány do 15 dnů a pravidelné dodávky jsou zahajovány od nejbližší částky po ověření úhrady předplatného nebo jeho zálohy. Částky vyšlé v době od zaevidování předplatného do jeho úhrady jsou doposílány jednorázově. Změny adres a počtu odebíraných výtisků jsou prováděny do 15 dnů. **Reklamace**: informace na tel. čísle 516 205 175. V písemném styku vždy uvádějte IČO (právnická osoba), rodné číslo (fyzická osoba). **Podávání novinových zásilek** povoleno Českou poštou, s. p., Odštěpný závod Jižní Morava Ředitelství v Brně č. j. P/2-4463/95 ze dne 8. 11. 1995.